

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Svk/21/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100371
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Matulník
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:0824100371.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: C. Š., narodený XX. G. XXXX, bytom U. M. XXX/X, XXX XX Ž., právne zastúpeného: AK Pekár, s.r.o., so sídlom Kukučínova 24, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 233 940, proti žalovanému: obec Horné Hámre, so sídlom Horné Hámre 45, 966 71 Horné Hámre, IČO: 00 320 641, v konaní o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Banskej Bystrici č. k. 29Sa/1/2024-195 zo dňa 20. mája 2025, takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu **z a m i e t a**.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Správny súd v Banskej Bystrici (ďalej len „správny súd“) uznesením zo dňa 20. mája 2025, č. k. 29Sa/1/2024-195 (ďalej aj ako „napadnuté uznesenie“) (i) postupom podľa § 99 písm. h) v spojení s § 248 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 162/2015 Z.z.“ alebo „SSP“) konanie o žalobe proti nečinnosti žalovaného v časti návrhu na odstránenie nečinnosti zastavil, (ii) žalobcovi priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- EUR, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti napadnutého uznesenia a (iii) s odkazom na § 171 ods. 1 SSP žalobcovi priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100%.

2. Z obsahu napadnutého uznesenia správneho súdu vyplýva, že 30. mája 2024 bola správne mu súdu doručená správna žaloba, ktorou sa žalobca domáhal odstránenia nečinnosti žalovaného orgánu verejnej správy (ďalej len „správna žaloba“). Žalobca poukázal na to, že je účastníkom konania o vydanie dodatočného stavebného povolenia „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“ (ďalej len „stavba“), ktoré je vedené u žalovaného ako stavebného úradu pod sp. zn. 137/2023. Rozhodnutím č. 137/2023 zo dňa 14. augusta 2023 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby“) žalovaný dodatočne povolil už vykonané a ukončené stavebné práce na stavbe, povolil užívanie stavby a určil pre užívanie stavby podmienky podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 50/1976Zb.“ alebo „stavebný zákon“). Žalobca využil podanie opravného prostriedku proti predmetnému rozhodnutiu o dodatočnom povolení stavby, pričom odvolací orgán - Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií Rozhodnutím č. OU-ZH-OCDPK-2023/016001 - 002 zo dňa 14. decembra 2023 rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby zrušil a vec vrátil žalovanému na nové prejednanie a rozhodnutie (ďalej len „rozhodnutie odvolacieho orgánu“).

3. Žalobca s poukazom na ustanovenie § 49 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 71/1967 Zb.“ alebo „správny poriadok“), upravujúce lehoty pre rozhodnutie v správnom konaní, namietal, že žalovaný doposiaľ vo veci nerozhodol. Dôvod prietahov nie je žalobcovi známy. Žalobcovi nebolo zaslané oznámenie podľa § 49 ods. 2, posledná veta správneho poriadku. Žalobca ďalej citoval § 49 Správneho poriadku, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Svoju aktívnu legitimáciu na podanie správnej žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy odôvodňoval i tým, že neúspešne vyčerpал sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 9/2010 Z.z.“ alebo „zákon o sťažnostiach“). Žalobca poukázal na to, že dňa 19. januára 2024 podal proti nečinnosti žalovaného sťažnosť v zmysle citovaného zákona, nakoľko žalovaný po vrátení veci odvolacím orgánom nerozhodol v zákonných lehotách. Právnomu zástupcovi žalobcu bola doručená listina označená ako „Sťažnosť proti nečinnosti správneho orgánu - odpoveď“ č. st. 2024/01 zo dňa 31. januára 2024, v ktorej žalovaný poukázal na to, že vo veci dodatočného stavebného povolenia koná a postupuje v zmysle rozhodnutia odvolacieho orgánu a že dňa 07. februára 2024 vykoná štátny stavebný dohľad, na základe výsledku ktorého bude ďalej postupovať v súlade so stavebným zákonom. Žalobca poukázal na to, že podal sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti, ktorá bola postúpená na Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, ktorý sťažnosť proti vybaveniu sťažnosti odložil, nakoľko podanie žalobcu nemožno posúdiť ako sťažnosť v zmysle zákona o sťažnostiach. So záverom Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií sa žalobca nestotožnil.

4. Žalobca si s poukazom na § 242 ods. 1, druhá veta SSP v žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy uplatnil nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000 EUR. Predmetný nárok odôvodňoval dlhodobými, neodôvodnenými prietahmi a nečinnosťou žalovaného ako stavebného úradu. Opodstatnenosť primeraného finančného zadosťučinenia ďalej odôvodňoval i tým, že v konaní o dodatočnom povolení stavby opakovane poukazoval na to, že v dôsledku jej realizácie v rozpore s § 4 ods. 2 a § 6 ods. 2 vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie (ďalej len „vyhláška č. 532/2002 Z.z.“), dochádza k závažným zásahom do jeho vlastníckeho práva chráneného Ústavou SR (porušenie čl. 20) a tiež k porušeniu § 123 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“). Žalobca nemôže plnohodnotne užívať svoj pozemok susediaci so stavbou. Na podporu svojich tvrdení odkázal na závery znaleckého posudku č. 177/2020 zo dňa 08. júla 2020 (ďalej len „znalecký posudok č. 177/2020“). Žalobca napokon uzavrel, že v dôsledku prietahov nezavinených žalobcom dochádza k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, k porušeniu práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru. Žalobca žiadal vo veci nariadiť pojednávanie. Správnomu súdu navrhol, aby vydal uznesenie, ktorým žalovaného zaviazal povinnosťou v konaní o dodatočnom povolení stavby vedenom pod sp. zn. 137/2023 konať a vydať meritórne rozhodnutie, a to do 15 dní od právoplatnosti uznesenia a zároveň, aby správny súd zaviazal žalovaného povinnosťou v rovnakej lehote vydané rozhodnutie správnomu súdu doručiť. Žalobca zároveň navrhol, aby mu bolo voči žalovanému priznané primerané finančné zadosťučinenie v sume 10.000 EUR. Pre prípad úspechu v konaní si žalobca uplatnil nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 28. júna 2024 k žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podrobne informoval o postupe žalovaného v procese dodatočného stavebného povolenia spojeného s užívaním stavby. Dňa 28. februára 2023 prijal žalovaný žiadosť Mesta Žarnovica o dodatočné stavebné povolenie dopravnej stavby, spojenej s užívaním stavby. Dňa 14. marca 2023 žalovaný oznámil začatie konania o dodatočné stavebné povolenie a nariadil prerokovanie žiadosti Mesta Žarnovica na ústnom pojednávaní spojenom s miestnym zisťovaním na deň 13. apríla 2023. Dňa 31. marca 2023 žalovaný prijal námietku k začatiu konania od spoločnosti SPP distribúcia, a. s. Dňa 11. apríla 2023 žalovaný prijal pripomienky k oznámeniu o začatí konania o dodatočnom stavebnom povolení od žalobcu. Dňa 13. apríla 2023 sa konalo ústne pojednávanie, miestna obhliadka a zápis z prerokovania pripomienok žalobcu a spoločnosti SPP distribúcia, a. s. Dňa 08. mája 2023 žalovaný vyzval Mesto Žarnovica na doplnenie žiadosti o dodatočné stavebné povolenie v lehote 90 dní od doručenia výzvy, pričom Mesto Žarnovica výzvu prevzalo dňa 11. mája 2023. Dňa 20. mája 2023 žalovaný rozhodnutím prerušil

konanie do doby dolozenia potrebných dokladov Mestom Žarnovica k žiadosti o dodatočné stavebné povolenie. Dňa 14. augusta 2023 žalovaný obdržal od Mesta Žarnovica podklady v zmysle výzvy, a to územnoplánovaciu informáciu k pozemku, na ktorom je zrealizovaná stavba chodníka a tiež informáciu o využití územia, kde sa nachádza pozemok žalobcu, súhlasné stanovisko spoločnosti SPP distribúcia, a. s. a znalecký posudok k pozemku vo vlastníctve žalobcu. Dňa 14. augusta 2023 žalovaný vydal prvostupňové rozhodnutie. Dňa 03. októbra 2023 žalovaný prijal odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu. Dňa 16. októbra 2023 žalovaný odoslal účastníkom konania a dotknutým orgánom upovedomenie o obdržaní odvolania s tým, aby sa k odvolaniu vyjadrili. Dňa 06. novembra 2023 žalovaný postúpil odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu na odvolací orgán. Dňa 10. novembra 2023 žalovaný upovedomil právneho zástupcu žalobcu o postúpení odvolania. Dňa 15. decembra 2023 žalovaný prijal rozhodnutie odvolacieho orgánu verejnej správy o zrušení prvostupňového rozhodnutia s tým, že vec mu bola vrátená na nové prejednanie. Dňa 16. januára 2024 bol žalovanému vrátený spis od odvolacieho orgánu. Dňa 18. januára 2024 bolo žalovanému doručené právoplatné rozhodnutie odvolacieho orgánu verejnej správy. Dňa 25. januára 2024 žalovaný poveril zamestnancov spoločného stavebného úradu v Žarnovici ako orgánu štátneho stavebného dohľadu na vykonanie štátneho stavebného dohľadu. Dňa 25. januára 2024 žalovaný prijal oznámenie od spoločného stavebného úradu o výkone štátneho stavebného dohľadu dňa 07. februára 2024 s ústnym pojednávaním a miestnym zisťovaním. Dňa 15. marca 2024 žalovaný prijal Oznámenie o výsledku z výkonu štátneho stavebného dohľadu. Dňa 19. apríla 2024 žalovaný vyzval Mesto Žarnovica na základe výsledkov zo štátneho stavebného dohľadu na predloženie žiadosti o dodatočné stavebné povolenie a dokladov o tom, že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami, pričom Mesto Žarnovica výzvu prevzalo dňa 19. apríla 2024. Žalovaný uviedol, že vo veci koná v súlade s právnymi predpismi a v konaní bude pokračovať po doložení dokladov k dodatočnému stavebnému povoleniu tak, ako bolo uvedené vo výzve.

6. Žalovaný ďalej poukázal na to, že v zmysle rozhodnutia odvolacieho orgánu mu bola uložená povinnosť dôsledne preskúmať skutkový stav veci a so všetkými dôkazmi oboznámiť účastníkov konania, a to aj s tými, ktoré zabezpečí žalovaný v priebehu konania. Žalovaný tiež poukázal na to, že musel predkladať niekoľkokrát administratívny spis a vyjadrenia na prokuratúru a tiež vybavovať sťažnosti žalobcu, čo je vysoká administratívna a časová záťaž popri bežnej činnosti obce. Žalovaný v časovej chronológii odkázal na vyžiadanie vyjadrení a písomností od žalovaného zo strany prokuratúry, taktiež na sprístupňovanie informácií žalovaným a na sťažnosti vo veci konania o dodatočnom stavebnom povolení. Žalovaný vo vzťahu k žalobnej námietke žalobcu o nemožnosti plnohodnotne užívať jeho pozemok susediaci so stavbou a vo vzťahu k námietke, že zhotovením stavby dochádza k znehodnocovaniu jeho pozemku jeho podmáčaním, šírením zápachu a škodcov uviedol, že znalecký posudok č. 41/2023, vypracovaný B.. G. L. na základe objednávky stavebníka - Mesta Žarnovica, nepotvrdil, že v danej lokalite sa nachádza nadmerný smrad, podmáčanie pozemku, či nadmerný výskyt škodcov. Žalovaný tiež poukázal na to, že vykonal vlastné zisťovanie, a to miestnu obhliadku dňa 13. apríla 2023. Na predmetnom pozemku nebol zaznamenaný smrad, zamokrenie, či výskyt hlodavcov. Na pozemku sa nachádzajú rozmiestnené rôzne predmety, ktoré sú pozakryvané a tiež voľne položené. Výskyt škodcov, či zápachu môže vznikať z tohto dôvodu. Miestnym zisťovaním bolo skonštatované, že stavba nemá negatívny vplyv na užívanie pozemku žalobcu a pozemok žalobcu nie je predmetnou stavbou znehodnocovaný.

7. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovaného, doručenej správneho súdu dňa 16. augusta 2024 poukázal na to, že predmetné stavebné konanie je už 8 mesiacov v štádiu po zrušení nadriadeným orgánom verejnej správy a vrátení veci žalovanému na nové prejednanie a rozhodnutie. Posledný úkon vo veci bol vykonaný pred približne 4 mesiacmi, a to v podobe výzvy stavebníkovi - Mestu Žarnovica na predloženie žiadosti o dodatočné stavebné povolenie zo dňa 19. apríla 2024. Žalobca uviedol, že hoci žalovaný požiadal o vykonanie štátneho stavebného dohľadu spoločný stavebný úrad, nie je zbavený povinnosti konať a rozhodnúť v zákonných lehotách v zmysle správneho poriadku. Žalobca poukázal na to, že žalovaný vyzval Mesto Žarnovica ako stavebníka na predloženie žiadosti o dodatočné stavebné povolenie a dokladov až takmer 1 mesiac od ukončenia štátneho stavebného dohľadu. Žalovaný nevysvetlil, prečo sú medzi jednotlivými procesnými úkonmi také prestoje. Postoj žalovaného vykazuje znaky liknavého konania, ktoré je judikatúrou a doktrínou považované za nečinnosť orgánu verejnej správy. Žalobca na podporu svojho tvrdenia poukázal na komentár k zákonu č. 162/2015 Z.z. Tiež uviedol, že využívanie právnych nástrojov na odstránenie nečinnosti účastníkom konania nie je ospravedlnením prieťahov konania na strane žalovaného. Pokiaľ by žalovaný postupoval v konaní

zákonne s dodržaním procesných lehôt, žalobca by nepodával sťažnosti a podnety za účelom ochrany ústavného práva na prejednanie veci bez zbytočných prietahov. Pokiaľ by žalobca sťažnosti a podnety nepodával, žalovaný by vo veci nekonal vôbec. Žalobcovi nebolo súčasne zrejmé, prečo žalovaný nemôže konať vo veci v prípade podania sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach. Žalobca v roku 2024 podal jedinú sťažnosť. Nemožnosť konať zo strany žalovaného žalobca nevidel ani v prípade podania podnetu podľa zákona č. 151/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 151/2001 Z.z.“ alebo „zákon o prokuratúre“). Žalovanému nič nebráni vyhotoviť si kópiu spisu, pokiaľ si ho vyžiada dohliadajúci prokurátor. Žalobca podal podnet na Okresnú prokuratúru Žiar nad Hronom až po tom, ako sa minula účinkom podaná sťažnosť. Na strane žalobcu sa nejedná o šikanóznny výkon práv. Hoci žalovaný nesúhlasí s tým, že si nespĺnil povinnosť podľa § 49 ods. 2, posledná veta správneho poriadku, neuvádza, ktorou konkrétnou listinou si mal uvedenú povinnosť splniť. Pokiaľ touto listinou mala byť odpoveď na sťažnosť žalobcu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, žalobca tvrdil, že žalovaný ani náznakom neuviedol, že nemôže rozhodnúť v zákonných lehotách. Žalobca tiež poukazoval na to, že predĺženie lehoty na rozhodnutie schvaľuje nadriadený orgán verejnej správy, pričom žalovaný sa nezmiňuje o tom, že by mu bola lehota na rozhodnutie zo strany nadriadeného orgánu verejnej správy predĺžená. Pokiaľ žalovaný vo vzťahu k neexistencii vzniku ujmy na strane žalobcu poukazoval na závery znaleckého posudku č. 41/2023, žalobca namietal, že orgán verejnej správy nemôže hodnotiť znalecký posudok stavebníka, Mesta Žarnovica a znalecký posudok žalobcu č. 177/2020 tak, že sa bez preskúmateľného odôvodnenia prikloní k záverom toho z nich, ktoré mu viac vyhovujú. Predmetný postup bol žalovanému vytknutý aj nadriadeným orgánom verejnej správy. Žalobca poukázal ďalej na vybrané uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/12/2008, 4Cdo/255/2021 a 2Obdo/53/2021. Žalobca zotrval na svojom nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ako i na žalobnom petite tak, ako bol uvedený v žalobe.

8. Správny súd v Banskej Bystrici na návrh žalobcu nariadil na prejednanie veci pojednávanie na deň 20. mája 2025, na ktoré boli účastníci konania riadne a včas predvolaní. Zákonná sudkyňa po začatí pojednávania v súlade s § 112 ods. 1 SSP podala správu o priebehu administratívneho konania a oboznámila s výsledkami prípravy pojednávania. Súčasne oboznámila obsah úradného záznamu zo dňa 23. apríla 2025 z dopytu správneho súdu na oznámenie stavu administratívneho konania žalovaným (čl. 155), emailového podania žalovaného zo dňa 16. mája 2025 (doručeného následne poštou dňa 19. mája 2025) z čl. 169 - 175 súdneho spisu, ktorým žalovaný reagoval predložením dokladov na výzvu správneho súdu zo dňa 15. mája 2025 (čl. 158) na oznámenie stavu administratívneho konania žalovaným (žalovaný predložil rozhodnutie žalovaného číslo spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 vrátane doručeníek, vzdanie sa odvolania proti rozhodnutiu žalovaného číslo spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025, žiadosť o preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie v súlade s § 140d stavebného zákona v znení neskorších predpisov - výzva na doloženie dokladov č. OcÚ 2025/2013 zo dňa 16. apríla 2025, rozhodnutie žalovaného číslo spisu: OcÚ 2025/2013 zo dňa 16. apríla 2025 vrátane doručeníek), úradného záznamu zo dňa 19. mája 2025 o oboznámení právneho zástupcu žalobcu so zaslaním mu podania žalovaného prijatého správnym súdom emailom dňa 16. mája 2025, následne i poštou (čl. 168), elektronického podania žalovaného zo dňa 20. mája 2025 z čl. 182 - 187 súdneho spisu, ktorým žalovaný predložil rozhodnutie žalovaného číslo spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 (ďalej aj ako „rozhodnutie č. OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025“) a žiadosť stavebníka - Mesta Žarnovica adresovanú žalovanému na preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie v súlade s § 140d stavebného zákona zo dňa 31. marca 2025. Právnomu zástupcovi žalobcu bolo zároveň na pojednávaní krátkou cestou doručené podanie žalovaného z čl. 169 - 175 súdneho spisu, ako i z čl. 182 - 187.

9. Správny súd úvodom v odôvodnení napadnutého uznesenia po dôkladnom preskúmaní procesných podmienok na podanie správnej žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 244 a nasl. SSP ustálil, že tieto sú splnené a žalobca (i) vzhľadom na žalobcove vlastníctvo pozemku (parcely E-KN č. XXX/X v k.ú. Ž.) susediaceho s pozemkom (parcela C-KN č. XXX/X v k.ú. Ž.), na ktorom sa realizovala stavba, keď konanie o dodatočnom povolení stavby je stavebný úrad povinný začať z úradnej moci (ex offo), ako (ii) aj na tvrdenie žalobcu v správnej žalobe o jeho účastníctve v administratívnom konaní, je aktívne legitimovaný na podanie žaloby proti nečinnosti žalovaného.

10. V ďalšom správny súd priblížil a podrobne opísal priebeh administratívneho konania žalovaného, ako aj ďalších subjektov konania o žiadosti o dodatočné povolenie stavby v zmysle stavebného zákona. Na základe výzvy správneho súdu zo dňa 03. marca 2025 na oznámenie stavu administratívneho konania a preukázanie úkonov a opatrení, ktoré nastali po výzve žalovaného č. OcÚ 2024/259 zo dňa 19. apríla

2024, žalovaný zaslal správne mu súdu odpoveď č. OcÚ 2025/145 zo dňa 13. februára 2025, ktorá bola doručená správne mu súdu dňa 17. marca 2025 (čl. 133 a nasl.). Právne mu zástupcovi žalobcu bola odpoveď žalovaného doručená dňa 28. apríla 2025. Žalovaný v odpovedi na výzvu správne ho súdu uviedol, že podľa výsledku orgánu štátne ho stavebného dohľadu bolo zistené, že stavba je v konkrétne popísanej časti zrealizovaná v rozpore s vydaným stavebným povolením a v rozpore s overenou projektovou dokumentáciou overenou v stavebnom konaní. Žalovaný ako špeciálny stavebný úrad žiadal stavebníka - Mesto Žarnovica, aby k žiadosti o dodatočné povolenie stavby doložil v potrebnom počte vyhotovení presne popísané doklady. Žalovaný tiež uviedol, že stavebník - Mesto Žarnovica požiadal listom č. 4333/2024/OVIŽP zo dňa 19. júla 2024 o predĺženie lehoty na doloženie dokladov o 90 dní. Žalovaný predmetnej žiadosti vyhovel a určil novú, predĺženú lehotu na doloženie dokladov a žiadosti o dodatočné povolenie stavby s tým, že rozhodnutím číslo spisu: OcÚ 2024/259 zo dňa 24. júla 2024 konanie o dodatočnom povolení stavby spojené s užívaním stavby prerušil do 17. novembra 2024. Stavebník - mesto Žarnovica opätovne listom č. 4333/2024 OVIŽP zo dňa 06. novembra 2024 požiadal o predĺženie lehoty na doloženie dokladov do 28. februára 2025. Žalovaný žiadosti vyhovel a určil novú, predĺženú lehotu na doloženie dokladov a žiadosti o dodatočné povolenie stavby s tým, že rozhodnutím číslo spisu: OcÚ 2024/259 zo dňa 15. novembra 2024 konanie o dodatočnom povolení stavby spojené s užívaním stavby prerušil do 28. februára 2025. Stavebník - Mesto Žarnovica listom č. 3365/2025 OVIŽP zo dňa 28. februára 2025 požiadalo znovu o predĺženie lehoty na doloženie dokladov do 31. augusta 2025. Žalovaný žiadosti vyhovel a určil novú, predĺženú lehotu na doloženie dokladov a žiadosti o dodatočné povolenie stavby s tým, že rozhodnutím číslo spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 28. februára 2025 konanie o dodatočnom povolení stavby spojené s užívaním stavby prerušil do 31. augusta 2025.

11. Na základe telefonického dopytu správne ho súdu zo dňa 23. apríla 2025 na oznámenie stavu administratívne ho konania, žalovaný uviedol, že bude rozhodovať o žiadosti o preskúmanie spôsobilosti stavby v presne neurčitom časovom horizonte (Úradný záznam zo dňa 23. apríla 2025 - čl. 155).

12. S odkazom na § 135 ods. 2 písm. a) SSP sa správny súd opakovane obrátil na žalovaného písomnou výzvou zo dňa 15. mája 2025. Žalovaný v odpovedi vo vzťahu k oznámeniu aktuálne ho stavu administratívne ho konania vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby: „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“ správne mu súdu emailom dňa 16. mája 2025 (následne poštou dňa 19. mája 2025) predložil okrem iného aj rozhodnutie č. OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025, ktorým žalovaný podľa § 88a ods. 11 stavebného zákona zastavil konanie o dodatočnom stavebnom povolení spojenom s užívacím povolením stavby „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“ z dôvodu, že stavebník - Mesto Žarnovica požiadal o preskúmanie spôsobilosti stavby v súlade s § 140d stavebného zákona. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16. apríla 2025. Podanie žalovaného bolo právne mu zástupcovi žalobcu doručené emailom dňa 19. mája 2025 a následne i do elektronickej schránky. Správny súd mal pred vydaním napadnutého uznesenia preukázaný aktuálny stav veci ku dňu rozhodovania správne ho súdu dňom 20. mája 2025 (§ 135 ods. 2 písm. a/ SSP), a to síce, že administratívne konanie vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby: „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“ bolo právoplatne rozhodnutím žalovaného zastavené.

13. Správny súd uviedol, že z rozhodnutia č. OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025, ktoré nadobudlo právoplatnosť toho istého dňa, mal v čase vyhlásenia meritórne ho uznesenia preukázané, že žalovaným došlo k ex offo zastaveniu administratívne ho konania vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby: „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“ v dôsledku využitia inštitútu preskúmania spôsobilosti stavby na užívanie podľa § 140d stavebného zákona stavebníkom - Mestom Žarnovica, ktoré má za následok v prípade dokončenej stavby zastavenie konania o dodatočnom povolení stavby zo zákona (§ 88a ods. 11 stavebného zákona s účinnosťou od 15. marca 2025). Správny súd zároveň dodal, že má za to, že k zastaveniu administratívne ho konania došlo až po dôvodnom podaní správne ho žaloby žalobcom proti nečinnosti orgánu verejnej správy na tunajší správny súd.

14. Žalobca v správne ho žalobe ďalej namietal prieťahy v administratívne ho konaní, ktoré vo svojej následne podanej replike bližšie špecifikoval ako úsek nečinnosti žalovaného orgánu verejnej správy, kedy žalovaný až takmer po jednom mesiaci od ukončenej štátne ho stavebného dohľadu vyzval stavebníka - Mesto Žarnovica na predloženie žiadosti o dodatočné stavebné povolenie a dokladov,

že dodatočné povolenie stavby nie je v rozpore s verejným záujmom, pričom nevysvetlil prestoje medzi jednotlivými procesnými úkonmi. Správny súd mal preukázané, že žalovanému bolo doručené Oznámenie o výsledku výkonu štátneho stavebného dohľadu dňa 15. marca 2024, pričom k výzve stavebníka na predloženie žiadosti o dodatočné povolenie stavby podľa § 88a ods. 1 stavebného zákona došlo až listom č. OcÚ 2024/259 zo dňa 19. apríla 2024, ktorý bol stavebníkovi doručený dňa 23. apríla 2024. Vzhľadom na to, že žalovaný absenciu procesných úkonov v tomto období nijako nevysvetlil, správny súd berúc na zreteľ § 250 ods. 5 SSP dospel k záveru, že žalobca má nárok na primerané finančné zadostučinenie z dôvodu nečinnosti na strane žalovaného vo vymedzenom období administratívneho konania. Správny súd však za spravodlivú nepovažoval žalobcom uplatnenú sumu primeraného finančného zadostučinenia vo výške 10.000,- EUR. S prihliadnutím na priebeh administratívneho konania, kedy správny súd zistil prekročenie poriadkovej lehoty podľa § 49 ods. 1 a ods. 2 správneho poriadku o niekoľko dní na vykonanie procesného úkonu, ďalej na všetky okolnosti konkrétnej veci, ako aj na skutočnosť, že žalovaný orgán verejnej správy už nepokračuje v administratívnom konaní vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby, a to vzhľadom na ex offo zastavenie tohto konania zo zákona podľa § 88a ods. 11 stavebného zákona účinného od 15. marca 2025 (stavebník - Mesto Žarnovica požiadal o preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie v súlade s § 140d stavebného zákona), považoval správny súd za spravodlivé priznať žalobcovi nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- EUR.

15. Pokiaľ žalobca prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu rozšíril žalobnú argumentáciu na pojednávaní o nečinnosť žalovaného v dôsledku vydávania rozhodnutí o prerušení konania o dodatočnom povolení stavby spojené s užívaním stavby „Chodník pre peších k firmám sídliačich na Ul. Partizánske v meste Žarnovica“, správny súd uvádza, že túto vyhodnotil ako nedôvodnú. Podľa názoru správneho súdu bolo za daných okolností potrebné, aby žalobca správneho súdu preukázal, že neúspešne pred podaním správnej žaloby, či rozšírením jej žalobných bodov vyčerpal sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach alebo podnet na prokuratúre podľa zákona o prokuratúre vo väzbe na namietaný postup žalovaného orgánu verejnej správy ohľadom prerušenia administratívneho konania, čo sa však nestalo, a preto nebolo možné na túto žalobnú argumentáciu správnym súdom prihliadať. Správny súd navyše dodáva vo vzťahu k postupu žalovaného spočívajúceho v prerušovaní administratívneho konania rozhodnutiami, že podľa § 3 ods. 1 písm. d) veta za bodkočiarkou SSP v znení účinnom od 01. júla 2023 (správne súdne konanie bolo začaté podaním správnej žaloby dňa 30. mája 2024) „nečinnosťou orgánu verejnej správy nie je stav, keď z rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy vyplýva, prečo orgán verejnej správy v administratívnom konaní nekoná a po vydaní rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy nedošlo k podstatnej zmene okolností“.

16. K návrhu právneho zástupcu žalobcu vznesenom na pojednávaní dňa 20. mája 2025 ohľadom prípadného prerušenia konania podľa § 100 ods. 1 písm. a) SSP, správny súd dospel k záveru, že (i) v prejednávanej veci sa nejedná o prípad podľa § 131 SSP a (ii) skutočnosť, že žalobca mieni v budúcnosti napadnúť rozhodnutie žalovaného číslo spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. 04. 2025 riadnymi, či mimoriadnymi opravnými prostriedkami, nie je dôvodom na prerušenie konania v konaní o správnej žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

17. Pokiaľ právny zástupca žalobcu na nariadenom pojednávaní namietal nezachovanie lehoty na prípravu, správny súd uvádza, že predmetnú námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Podľa § 108 ods. 3 SSP platí, že „predvolanie sa musí predvolaným osobám doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej desať dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Táto lehota môže byť so súhlasom účastníkov konania skrátená. Kratšiu lehotu na prípravu možno určiť aj v konaniach, v ktorých je správny súd povinný rozhodnúť v lehotách počítaných na dni.“ Predvolanie na termín nariadeného pojednávania dňa 20. mája 2025 bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 29. apríla 2025 a žalovanému rovnako toho istého dňa, a preto má správny súd za to, že lehota na prípravu bola zachovaná a boli splnené procesné podmienky na vykonanie pojednávania, na ktoré sa osobne dostavil tak substitučne splnomocnený právny zástupca žalobcu, ako i starosta žalovaného ako predstaviteľ obce a najvyšší výkonný orgán obce Horné Hámre. Právny zástupca žalobcu priamo na pojednávaní dňa 20. mája 2025, ktoré bolo nariadené v súlade so žiadosťou žalobcu na prejednanie veci správnym súdom a o ktorého odročenie nebolo žiadané, doplnil vo väzbe na predmetné podania žalovaného (na dopyt správneho súdu o aktuálnom stave administratívneho konania) i svoje právne tvrdenia a ďalšie výhrady voči postupu žalovaného v administratívnom konaní vo veci dodatočného povolenia stavby „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“, a preto má správny

súd za to, že žalobcovi nebolo upreté žiadne z jeho procesných práv. Správny súd zároveň doplnil, že si je vedomý, že právny zástupca žalobcu prezentoval na nariadenom pojednávaní svoje stanovisko spochybňujúce záver o zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 o zastavení administratívneho konania vo veci dodatočného povolenia stavby, ako i rozhodnutí o prerušovaní tohto administratívneho konania, avšak správny súd dopĺňa, že pri prípadnom iniciovaní súdneho prieskumu môže príslušný správny súd identifikovať také vady nezákonnosti, ktoré povedú k zrušeniu citovaných rozhodnutí, ale v predmetnom konaní o správnej žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy je potrebné prihliadnuť na to, že spochybňované rozhodnutie č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 vyvolalo príslušný účinok spočívajúci v zastavení administratívneho konania, v rámci ktorého sa žalobca domáhal odstránenia nečinnosti, čo sa odrazilo i vo výroku I. napadnutého uznesenia.

18. Správny súd tak na základe vyššie uvedeného záverom v napadnutom uznesení rezultoval, že správna žaloba žalobcu proti nečinnosti orgánu verejnej správy, bola pôvodne podaná dôvodne. Po podaní tejto správnej žaloby však došlo k zastaveniu administratívneho konania, a to konania vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby: „Chodník pre peších k firmám sídliačich na ul. Partizánskej v meste Žarnovica“. Žalovaný tak už nemôže v tomto konaní, vo vzťahu ku ktorému sa žalobca podanou správnu žalobou domáhal odstránenia nečinnosti, ďalej pokračovať. Nakoľko však mal správny súd preukázané, že žalovaný bol v administratívnom konaní v období od 15. marca 2024 do skoncipovania výzvy dňom 19. apríla 2024 nečinný a nekonal v danom období v záujme meritórneho ukončenia administratívneho konania vo veci dodatočného povolenia stavby spojeného s užívaním stavby v súlade so zákonnými lehotami v zmysle § 49 Správneho poriadku v spojení s § 140 stavebného zákona, pričom k ukončeniu administratívneho konania jeho zastavením s poukazom na § 88a ods. 11 stavebného zákona (účinnosť od 15. 03. 2025), došlo až po podaní správnej žaloby, správny súd podľa § 99 písm. h) SSP v spojení s § 248 SSP, uznesením konanie v časti návrhu na odstránenie nečinnosti zastavil. Zároveň, z dôvodov tu uvedených, považoval správny súd za spravodlivé priznať žalobcovi nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- EUR. Vzhľadom na to, že podľa názoru správneho súdu, žalovaný procesne zavinil zastavenie konania, vzhliadol správny súd dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 171 ods. 1 SSP, a priznal trovy konania žalobcovi.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

19. Proti uzneseniu správneho súdu podal žalobca dňa 8. júla 2025 (ďalej aj ako „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci správneho súdu na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že správny súd (i) v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), (ii) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP) a (iii) v konaní a rozhodovaní porušil zákon tým, že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP).

20. Sťažovateľ vo vzťahu k sťažnostnému bodu podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP v kasačnej sťažnosti namietal, že (i) žalobcovi bolo doručené podanie žalovaného (rozhodnutie č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025) len deň pred pojednávaním (19. mája 2025), pričom pojednávanie bolo určené na 20. mája 2025; (ii) takto poskytnutý čas nemožno považovať za skutočnú lehotu na prípravu, iba za „formálnu a iluzórnú lehotu bez reálneho obsahu“; (iii) takýto postup narušuje princíp rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, pretože žalobca nemal možnosť sa kvalifikovane pripraviť; (iv) argumentácia správneho súdu, že lehota bola zachovaná, je podľa žalobcu formalistická a v rozpore s účelom § 180 ods. 3 SSP (primeraný čas na prípravu).

21. K sťažnostnému bodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP sťažovateľ v kasačnej sťažnosti v podstatnom namietal, že správny súd nesprávne vyhodnotil podmienku, že pred podaním žaloby proti nečinnosti je potrebné osobitne vo vzťahu ku konkrétnym rozhodnutiam o prerušení konania v tu prejednávanej veci, aj voči nim vyčerpať sťažnosť alebo podnet na prokuratúru, čo podľa názoru sťažovateľa možno považovať za nadmerný formalizmus bez opory v zákone.

22. Pokiaľ ide o námietku odklonu od existujúcej súdnej praxe, sťažovateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžk/7/2020 a nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 21/00, citáciami ktorých zosumarizoval, že „Vzhľadom na nesprávne právne posúdenie liknavého konania žalovaného v správnom konaní spočívajúcom v kontinuálnom vydávaní rozhodnutí o prerušení konania, ktorých jediným cieľom bolo oddialiť rozhodnutie vo veci samej, správny súd nesprávne posúdil aj dĺžku trvania nečinnosti žalovaného čo malo priamy vplyv na správnosť II. výroku Uznesenia o výške primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré sa vzhľadom na skutočnú dĺžku nečinnosti žalovaného javí ako neprimerane nízke.“

23. Sťažovateľ na základe vyššie uvedeného navrhol, aby kasačný súd uznesenie správneho súdu zo dňa 20. mája 2025, č. k. 29Sa/1/2024-195 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu, ktorá mu bola doručená 22. júla 2025, nevyjadril.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

25. Senát najvyššieho správneho súdu konajúci ako kasačný súd (ďalej aj ako „kasačný súd“) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ (žalobca) včas (§ 443 ods. 1 SSP), je prípustná (§ 439 SSP) a bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je nedôvodná.

26. Najvyšší správny súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia.

27. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd primárne v medziach kasačnej sťažnosti preskúmal uznesenie správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchytil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozhodnutia, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozhodnutia. S týmito sa kasačný súd stotožňuje v celom rozsahu a osobitne poukazuje v tejto súvislosti na body 29 až 64 napadnutého uznesenia a z nich vyplývajúci správny záver zhutnený do konštatovania v bode 58 a 61 napadnutého rozhodnutia.

28. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

29. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

30. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 162/2015 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, sa na účely tohto zákona rozumie nečinnosťou orgánu verejnej správy stav, keď orgán verejnej správy protiprávne nepokračuje v začatom administratívnom konaní, alebo stav, keď orgán verejnej správy protiprávne z úradnej povinnosti nezačal administratívne konanie.

31. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

32. Podľa § 6 ods. 2 písm. e) zákona č. 162/2015 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy.

33. Podľa § 461 zákona č. 162/2015 Z.z. v znení platnom v rozhodnom období, kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že?nie je dôvodná.

34. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bolo napadnuté uznesenie správneho súdu, ktorým súd postupom (i) podľa § 99 písm. h) v spojení s § 248 zákona č. 162/2015 Z.z. konanie o žalobe proti nečinnosti žalovaného v časti návrhu na odstránenie nečinnosti zastavil, (ii) žalobcovi priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- EUR, ktoré je mu žalovaný povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti napadnutého uznesenia a (iii) s odkazom na § 171 ods. 1 SSP žalobcovi priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania v rozsahu 100%.

35. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého uznesenia správneho súdu, vychádzal kasačný súd zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu správneho súdu, súčasť ktorého tvoril aj administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré už poukázal detailne aj správny súd v?texte napadnutého uznesenia a kasačný súd v úvodnej časti tohto rozhodnutia zdublikoval. Z?týchto dôvodov ich najvyšší správny súd už v?ďalších konkrétnostiach neopakuje a súčasne týmto na ne poukazuje.

36. Kasačný súd sa najskôr zaoberal námietkou podľa § 440 ods. 1 písm. f) SSP, v ktorej sťažovateľ namietal, že správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to tým, že mu podľa jeho názoru nebola poskytnutá dostatočná lehota na prípravu pojednávania po doručení rozhodnutia žalovaného o zastavení konania (rozhodnutie č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025). Kasačný súd uvádza, že tvrdené porušenie práva na primeraný čas na prípravu pojednávania nemožno vyvodzovať len zo samotnej skutočnosti, že rozhodnutie žalovaného o zastavení konania bolo právnomu zástupcovi doručené krátko pred pojednávaním, t.j. ráno 19. mája 2025 - deň pred nariadeným pojednávaním. Na samotnom pojednávaní uskutočnenom dňa 20. mája 2025 mal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu opätovne reálnu možnosť oboznámiť sa s týmto rozhodnutím, reagovať naň a namietat' jeho zákonnosť. Aj samotný rozsah dokazovania bol obmedzený, keďže išlo o procesné rozhodnutie o zastavení konania (vyvolané novou skutočnosťou, a to podaním žiadosti o preskúmanie spôsobilosti stavby na užívanie v súlade s § 140d stavebného zákona), a teda nešlo o vec náročnú ani z hľadiska skutkového, ani právneho posúdenia. Podľa judikatúry Ústavného súdu SR (nález sp. zn. III. ÚS 382/2017 z 12. septembra 2017) „Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.“, čo bolo v danom prípade zachované.

37. Podľa § 108 SSP sa účastníci predvolávajú na pojednávanie tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej desať dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Predvolanie na termín pojednávania bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené dňa 29. apríla 2025 a žalovanému rovnako toho istého dňa, t.j. 21 dní pred dňom nariadeného pojednávania uskutočneného dňa 20. mája 2025. Právny zástupca sťažovateľa bol na samotnom pojednávaní prítomný, nevyužil možnosť požiadať o odročenie pojednávania a bezprostredne k novému dôkazu sa vyjadril (rozhodnutie žalovaného č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 o zastavení konania). Charakter lehoty na prípravu pojednávania podľa § 108 ods. 3 SSP vyplýva aj zo samotného použitia výrazu „spravidla“, ktorý naznačuje, že nejde o kogentnú, absolútnu lehotu, ale o pravidlo umožňujúce výnimky, ak si to okolnosti vyžadujú. Ústavný súd v náleze II. ÚS 348/09-41 výslovne konštatoval, že takto formulované ustanovenie nemožno vykladať rigidne, pretože „z formulácie „spravidla najmenej päť dní“ (pozn. súdu podľa v tom čase uplatňovaného Občianskeho súdneho poriadku) vyplýva, že ide o pravidlo, ktoré v prípade potreby nevyklučuje stanovenie kratšej lehoty“. Tento výklad má všeobecnú povahu a je aplikovateľný aj na § 108 SSP, pretože sleduje ten istý účel.

38. Z hľadiska námietky sťažovateľa na porušenie princípu kontradiktórnosti konania a práva účastníka na vyjadrenie k vykonaným dôkazom, poukazuje kasačný súd na § 125 SSP, ktorý priznáva účastníkom právo vyjadriť sa ku všetkým návrhom na dôkazy a ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. V tejto súvislosti preto kasačný súd opätovne zdôrazňuje, že v danom prípade bol nový dôkaz - rozhodnutie č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 o zastavení konania - deň pred pojednávaním doručený nielen právnomu zástupcovi sťažovateľa, ale na druhý deň na pojednávaní aj vykonaný správnym súdom

na pojednávani. Právny zástupca sťažovateľa bol prítomný, mal možnosť sa k nemu bezprostredne vyjadriť a túto možnosť aj reálne využil. Zároveň nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôvodu potreby ďalšej prípravy. Za týchto okolností nemožno hovoriť o tom, že by jeho procesné práva boli porušené, pretože účinná možnosť obhajoby a realizácie procesných práv bola zachovaná. Tento prístup výslovne podporuje aj judikatúra Najvyššieho správneho súdu SR. V rozsudku sp. zn. 4Svk/9/2023 (s odkazom na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu R 24/2016) kasačný súd dokonca skonštatoval, že aj keď účastník konania uvedie dôvod inak spôsobilý na odročenie, súd nie je vždy povinný pojednávanie odročiť; posudzuje sa totiž včasnosť, konkrétnosť a relevancia návrhu podľa okolností prípadu. Ak teda účastník nijakým spôsobom nepožiadaval o odročenie, k dôkazu mal reálnu možnosť vyjadriť sa a aj tak učinil, nemožno konštatovať porušenie jeho procesných práv. Rovnako aj judikatúra Ústavného súdu SR potvrdzuje, že samotné neodročenie pojednávania nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces; rozhodujúce je, či účastník mal reálnu a účinnú možnosť obhajoby. Pri posudzovaní opodstatnenosti návrhu na odročenie je potrebné prihliadať na povahu, včasnosť a konkrétnosť uvádzaných dôvodov. Samotná krátkosť lehoty na prípravu bez návrhu na odročenie a bez preukázania reálnej ujmy nie je dôvodom na konštatovanie porušenia práva na spravodlivý proces a nemôže byť teda považovaná za dôvod na zrušenie rozhodnutia.

39. Tento záver korešponduje aj s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne rozsudku Krčmář a ostatní proti Českej republike z 3. marca 2000 (sťažnosť č. 35376/97), v ktorom súd zdôraznil, že účastníci musia mať „skutočnú a efektívnu možnosť oboznámiť sa s dôkazmi a vyjadriť sa k nim“. Pokiaľ bola táto možnosť poskytnutá na pojednávani a účastník ju využil bez toho, aby žiadal o odročenie, nemožno hovoriť o porušení práva na spravodlivý proces.

40. Napokon, osobitosti konania o žalobe proti nečinnosti podľa § 244 ods. 1 SSP vedú k tomu, že súd je povinný rozhodovať podľa stavu ku dňu svojho rozhodnutia. Skutočnosť, že správny orgán medzičasom rozhodol - a to aj procesným rozhodnutím o zastavení konania - má zásadný význam pre posúdenie predmetu konania o nečinnosti orgánu verejnej správy a samotnej žaloby. Krátkosť lehoty na prípravu pojednávania preto sama osebe nemohla mať vplyv na spravodlivé posúdenie veci ani na výsledok súdneho konania, keďže rozhodujúcim kritériom bol aktuálny stav veci v čase rozhodovania správneho súdu. Tento rámec vyplýva z § 135 ods. 2 písm. a) SSP, podľa ktorého je pre správny súd rozhodujúci stav v čase vyhlásenia (vydania) jeho rozhodnutia.

41. Navyše, pokiaľ sťažovateľ v ďalšom namietal, že mu neboli doručované rozhodnutia o prerušení konania o dodatočnom povolení stavby, resp. samotné rozhodnutie č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 o zastavení tohto konania, nič mu nebránilo domáhať sa ochrany prostredníctvom žaloby opomenutého účastníka konania podľa § 179 a nasl. SSP. V takomto konaní správny súd preverí správnosť tvrdenia, že s osobou sa ako s účastníkom malo konať a že jej nebolo doručené rozhodnutie. Ak sú splnené zákonné podmienky, súd uznesením uloží orgánu verejnej správy povinnosť toto rozhodnutie opomenutému účastníkovi doručiť. Predmetom žaloby proti nečinnosti nie je skúmať otázku zákonnosti doručovania iných rozhodnutí, keďže ide o odlišný predmet prieskumu a inú formu súdnej ochrany. Nejde teda o predpoklad prípustnosti konania v tu prejednávanej veci. Uvedený záver je podporený judikatúrou Ústavného súdu SR (II. ÚS 70/2021), podľa ktorej už samotná skutočnosť, že rozhodnutie bolo vydané, ale nebolo doručené osobe, ktorá mala mať postavenie účastníka, zakladá jej aktívnu legitímáciu na podanie žaloby podľa § 179 SSP.

42. Kasačný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na zverejnenú judikatúru najvyššieho (správneho) súdu, ktorá kvalifikuje žalobu opomenutého účastníka ako osobitný typ správnej žaloby. Jej účelom je zabezpečiť doručenie už vydaného rozhodnutia osobe, s ktorou sa nekonalo ako s účastníkom. Otázky doručovania a procesného postavenia sa preto nepreskúmajú v rámci žaloby proti nečinnosti. Najvyšší správny súd SR výslovne poukazuje, že pri tejto žalobe súd rieši práve postavenie opomenutého účastníka a splnenie zákonných podmienok. Ak sú splnené, ukladá orgánu verejnej správy povinnosť doručiť rozhodnutie (porov. rozhodnutie NSS SR sp. zn. 3Svk/14/2024, rozhodnutie NS SR sp. zn. 10 Sžk/38/2018 - povaha a účel žaloby a rozhodnutie NS SR sp. zn. 10Sžk/45/2018 - k spôsobilému predmetu žaloby opomenutého účastníka konania).

43. Vydaním rozhodnutia správneho orgánu č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 o zastavení konania odpadol dôvod na ďalšie pokračovanie v konaní o žalobe proti nečinnosti (pozn. súdu správny súd rozhoduje podľa stavu ku dňu svojho rozhodnutia - § 135 ods. 2 SSP). Správny súd preto správne

súdne konanie zastavil. Procesnú ochranu proti samotnému obsahu (zákonosti) vydaného rozhodnutia o zastavení konania poskytuje všeobecná správna žaloba podľa § 177 a nasl. SSP. Ak by problém spočíval nie v obsahu, ale v tom, že rozhodnutie nebolo doručené (osobe, s ktorou sa malo konať), adekvátnym prostriedkom je vyššie uvedená žaloba opomenutého účastníka podľa § 179 a nasl. SSP. Takéto rozlíšenie medzi ochranou proti nečinnosti a ochranou proti (alebo k) rozhodnutiu výslovne vyplýva z ústavnej judikatúry k § 179 SSP (II. ÚS 70/2021). Kasačný súd preto v tejto časti námietku sťažovateľa vyhodnotil ako nedôvodnú.

44. Pokiaľ ide o námietku podľa § 440 ods. 1 písm. h) SSP, kasačný súd uvádza, že účelom žaloby proti nečinnosti je primárť orgán verejnej správy, aby konať začal, prípadne v konaní pokračoval napríklad aj vo forme prijatia rozhodnutia. Ak žalovaný orgán medzičasom rozhodnutie, hoci v tomto prípade aj procesnej povahy, vydá (t.j. prestane byť nečinný), predmet žaloby proti nečinnosti odpadá (§ 244 ods. 1 SSP). V posudzovanej veci žalovaný vydal rozhodnutie č. spisu: OcÚ 2025/141 zo dňa 16. apríla 2025 o zastavení konania o dodatočnom povolení stavby, čím formálne ukončil správne konanie. Kasačný súd považuje tento postup za správny a zdôrazňuje, že odlíšenie medzi nečinnosťou a nesprávnym právnym posúdením veci je kľúčové. Žaloba proti nečinnosti neslúži na revíziu zákonosti vydaných rozhodnutí, ale výlučne na donútenie orgánu, aby konal tam, kde nekoná.

45. K námietke podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačný súd uvádza, že žalobná legitimácia v konaní o žalobe proti nečinnosti je podľa § 244 ods. 1 SSP podmienená tým, že žalobca je účastníkom administratívneho konania a neúspešne vyčerpal sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúru. Táto podmienka má zákonný základ a súd prvej inštancie postupoval správne, keď skúmal jej splnenie. Nemožno však súhlasiť s výkladom správneho súdu, podľa ktorého je potrebné podávať opätovne nové podnety na prokuratúru pri každom rozšírení žaloby o ďalšie formy pretrvávajúcej nečinnosti v tom istom konaní. Takýto výklad by bol nadmerne formalistický a odporoval by účelu žaloby proti nečinnosti, ktorým je rýchla a účinná ochrana pred prietahmi správneho orgánu. Raz splnená podmienka žalobnej legitimácie postačuje, ak ide o tú istú vec a tú istú nečinnosť orgánu. Tento záver je v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR, ktorá dlhodobo odmieta formalistické prekážky prístupu k súdu a vyžaduje materiálny pohľad na účinnosť súdnej ochrany (porov. III. ÚS 382/2017, II. ÚS 348/09-41). Súlad nachádza aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej obmedzeniu prístupu nesmú byť neprimerané a nesmú viesť k odňatiu jadra práva na spravodlivý proces (porov. Zvolský a Zvolská proti Slovenskej republike z 12.11.2002, č. 46129/99, alebo vyššie zmienený Krčmář a ostatní proti Českej republike z 3. marca 2000, č. 35376/97). Kasačný súd sa preto v tejto čiastkovej otázke nestotožňuje s formalistickým výkladom správneho súdu, avšak zdôrazňuje, že táto odlišnosť nemá vplyv ani na výsledok vo veci samej, t.j. na vecnú správnosť výroku napadnutého uznesenia správneho súdu. Rozhodnutie správneho súdu je v konečnom dôsledku správne, a preto kasačný súd nevzhladol dôvod ho zrušiť. Má za to, že rozhodnutie sa zásadne neruší „len preto“, aby sa formálne korigovala argumentácia, pokiaľ táto korekcia nemôže viesť k vecne inému výsledku (porov. NS SR 4Sž98/-102/02, R 122/2003; 8Sžh/1/2010, R 103/2011). Zároveň platí, že uvedená korekcia právneho názoru nemá žiadny dosah na úvahy o primeranej výške priznaného finančného zadosťučinenia, ktoré bolo určené v súlade s ustálenou judikatúrou a kritériami proporcionality.

46. K námietke neprimerane nízkeho finančného zadosťučinenia kasačný súd uvádza, že podľa § 250 SSP môže súd priznať žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie za nečinnosť orgánu verejnej správy. Pri určení výšky správny súd prihliadne na konkrétne okolnosti prípadu, najmä na celkovú dĺžku konania, zložitost' konania, správanie žalobcu, ktorým prispel k prietahom v konaní, či žalobca využil dostupné prostriedky na odstránenie prietahov v konaní, na postup žalovaného počas konania a na význam predmetu konania pre žalobcu. Účelom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva, nejde o sankciu (porov. ÚS SR, IV. ÚS 469/2020). V tu posudzovanej veci sťažovateľ požadoval sumu 10.000 EUR, ktorú odôvodňoval dĺžkou nečinnosti a jej negatívnym dopadom. Správny súd priznal 200 EUR ako primerané zadosťučinenie. Kasačný súd je toho názoru, že v tomto prípade išlo o procesne nenáročnú situáciu a krátke obdobie nečinnosti ukončené rozhodnutím o zastavení konania. Priznaná suma 200 EUR preto primerane zohľadňuje intenzitu zásahu a zodpovedá princípu proporcionality. Námietku o neprimerane nízkom zadosťučinení preto kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

47. V tejto súvislosti najvyšší správny súd záverom iba dodáva, že „obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 76 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania“. Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru Ústavného súdu SR základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 111/2017-17 zo dňa 08.03.2017).

48. Ostatné námietky sťažovateľa vzhľadom na zastavenie konania pred správny súdom a zamietnutie kasačnej sťažnosti najvyšším správny súdom, preto najvyšší správny súd nepovažoval za potrebné sa k nim osobitne a vyčerpávajúco vyjadrovať.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší správny súd námietky žalobcu proti napadnutému uzneseniu správneho súdu považoval za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

50. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, lebo nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 veta druhá SSP).

51. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.